

Vantaan elinvoima- ja vetovoimaohjelma 2019-2021

VD/1242/00.01.02.00/2019

RV/JV/HY-L

Vantaan asukasmäärän kasvu on maamme suurien kaupunkien nopeinta. Uusien työpaikkojen syntyminen hakee myös vertaistaan. Helsinki-Vantaan lentoasemasta on kehittynyt kaupungin ja koko seudun kasvun moottori ja sen sydämessä sijaitseva Aviapolis onkin Suomen nopeimmin kasvava yritysalue.

Vahva kasvu tarkoittaa myös osaltaan vahvaa elinvoimaa. Vantaalla on etulyöntiasema moniin muihin kuntiin nähden juuri väestön kasvun ja ikärakenteen puolesta. Vahva kasvu tarkoittaa myös vahvasti kasvavia palvelutarpeita ja niihin vastaamista. Suuri osa Vantaan uusista asukkaista ovat ulkomaalaistaustaisia ja työpaikoista kasvava osa tulee kansainvälisistä yrityksistä. Kansainvälisyys onkin Vantaan ominaispiirre, niin vahvuuksien kuin haasteidensakin puolesta.

Digitalisaatiossa tekoälyn kehittyminen, esineiden internet ja robotiikka luovat paineita useille keskeisille Vantaan elinkeinoelämän toimialalle. Ansaintalogiikka, työn luonne ja työvoiman osaamisen vaatimukset ovat muutoksessa. Tulevaisuuden haasteisiin pystytään vastaamaan kehittämällä edelleen yhteistyötä yritysten, oppilaitosten ja julkisen sektorin välillä. Sujuvalla yhteistyöllä voidaan paremmin ennakoida tulevat osaamisen tarpeet, luoda kilpailukykyä ja kasvua tehokkaalla kehitys, tutkimus ja innovaatiotoiminnalla sekä vähentää haitallisia ympäristövaikutuksia toimimalla resurssiviisaasti.

Jotta Vantaa voi olla tulevaisuudessa yrittäjyyden metropoli, niin kaupunki tarvitsee vahvistaa asukkaiden yrittäjyyshenkisyyttä ja tarjota sujuvia palveluita yrittäjille ja yrityksille. Osaavan työvoiman tulee kokea Vantaa kotikaupungikseen ja tämä toteutetaan luomalla miellyttävät olosuhteet elää, asua ja tehdä töitä. Vantaa on monella tapaa maineensa vanki ja onkin aika nostaa esiin alueen värikäs historia ja ne monet vetovoiman ja elinvoiman tekijät, jotka kaupungissa ovat vahvoja ja täten vahvistaa myös pitovoimaa.

Toimenpiteet elinvoiman ja vetovoiman lisäämiseksi Vantaalla on koottu seuraavien pääteemojen alle:

- Notkea yritysympäristö
- Rohkeasti kansainvälinen lentokenttäkaupunki
- Ennakoivaa osaamista
- Tapahtumien ja tarinoiden Vantaa

Elinvoima- ja vetovoimaohjelma on jatkoa vuoden 2014-2016 elinvoimaohjelmaan. Uutena lisäyksenä mukaan on nostettu vetovoima sen merkityksen kasvaessa elinvoimaisuuden mahdollistajana. Ohjelma kattaa perinteisen elinkeinopolitiikan keinovalikoiman lisäksi myös osaamisen kehittämisen, tapahtumat ja kaupunkimarkkinoinnin sekä uudet strategiset avaukset.

Ohjelman on valmistellut kaupunginjohtajan 26.04.2018 nimeämä ohjausryhmä. Ohjausryhmään kutsuttiin myös edustajat Vantaan Yrittäjistä, Kauppakamarista, Helsinki Business Hubista sekä YritysVantaasta.

Edellisen ohjelman tavoitteita jatkaen Elinvoima- ja vetovoimaohjelma keskittyy erityisesti elinkeino- ja työllisyyspolitiikan uudistamiseen, vetovoimaisuuden kasvattamiseen ja asukkaiden koulutustason

nostamiseen. Tavoitteena on työpaikkojen kysynnän ja tarjonnan kohtaaminen sekä työpaikkojen määrän lisääminen ja monipuolistaminen.

Elinvoimaohjelmaa on täydennetty kaupungin yrittäjiltä, yrityksiltä, sidosryhmiltä sekä kaupunginhallitukselta saadun evästyksen pohjalta.

Jokaiselle teemalle on määritelty tavoitteet, toimenpiteet, vastuutahot, näiden kumppanit sekä toimenpiteiden aikataulu. Elinvoima- ja vetovoimaohjelman toteuttamista varten laaditaan vuosittain vahvistettava toteutussuunnitelma ja työn etenemisestä raportoidaan sekä kaupunginhallitukselle että kaupunginvaltuustolle vuosittain. Elinvoimaohjelman toteutuksessa hyödynnetään erilaisia kansallisia ja kansainvälisiä rahoitusohjelmia ja kumppanuuksia mahdollisuuksien mukaan.

Kaupunginhallitus 11.2.2019 § 11

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi liitteen mukainen Vantaan elinvoima- ja vetovoimaohjelma 2019–2021.

Käsittely:

Merkittiin, että kokouksen alussa asiaa selosti elinkeinojohtaja José Valanta, jonka lisäksi kysymyksiin oli vastaamassa apulaiskaupunginjohtaja Jaakko Niinistö, työllisyysasioiden johtaja Timo Saari ja ohjelman valmistelusihteri Ronny Rantamäki.

Päätös:

Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginhallitus 4.3.2019 § 9

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi liitteen mukainen Vantaan elinvoima- ja vetovoimaohjelma 2019–2021.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunginjohtaja muutti esitystään Vantaan elinvoima- ja vetovoimaohjelmasta 2019–2021 liitteestä ilmenevin tavoin.

Päätös:

Hyväksyttiin muutettu esitys.

Merkittiin, että **kaupunginhallituksen jäsen Pentti Hakulinen** jätti asiasta eriävän mielipiteen:

" HALUAAKO VALTUUSTO LUOPUA SILLE KUULUVASTA PÄÄTÖSVALLASTA?

Elinvoima- ja vetovoimaohjelman valmistelu on kiistatta tehty kuntalain vastaisesti. Sen on valmistellut kaupunginjohtajan johdolla toiminut ohjausryhmä, vaikka kuntalain mukaan vastuu kuntastrategian valmistelusta kuuluu kaupunginhallitukselle (kuntalaki 39 ja 110 §:t).

Kuluvan vuoden talousarvion yksi painopistealue on "Lisäämme kaupungin elinvoimaa ja vetovoimaa". Se on keskeinen osa valtuustokauden 2018- 2021 strategiaa. Sivuilta 28-30 käyvät ilmi painopistealueen strategiset tavoitteet numerot 7 -10 sekä kyseisten tavoitteiden mittarit, lähtö- ja tavoitetasot. Nyt esiteltävässä elinvoima ja vetovoimaohjelmasta tavoitteet ja mittarit puuttuvat kokonaan.

Ohjelman toteuttamiseen on varattu 315 579 euroa. Sen kohdentamisesta "hankkeille tehdään vuosittain suunnitelma, jonka kaupunginjohtaja vahvistaa". Suunnitelman valmistelijaa ei ole mainittu.

Kaupunginjohtaja siis päättää, mitkä hankkeet käynnistyvät. Ohjelmaa kaupunginhallitukselle esitellessään kaupunginjohtaja totesi, että talousarvioon varattuja määrärahoja tullaan kuluvana vuonna käyttämään ohjelman toteuttamiseen. Mainintaa tarkoitukseen varatuista resursseista ja niiden määrästä ei talousarviosta löydy. Menettelyä kokonaisuudessaan on pidettävä kuntalain ja sen hengen vastaisena, koska kaupunginhallitus on kokonaan ohitettu päätösten valmistelijana ja toimeenpanijana.

Ohjelmassa todetaan, että ”kaupunginhallitus ja valtuusto seuraavat vuosittain ohjelman toteutumista ja linjaavat tarvittaessa tarkistuksista ohjelmaan ja sen toimeenpanoon”. Asiallisesti kyseessä on kaupunginvaltuustolle kuuluvan päätösvallan siirtämisestä kaupunginjohtajalle ja ohjelman ohjausryhmälle. Kuntastrategiaan kuuluvissa asioissa se ei kuitenkaan ole mahdollista (kuntalaki 37 ja 91 §:t). Huolestuttavaa on, että päätösvallan siirto jatkuisi vuoden 2021 loppuun saakka.

Kaupunginhallituksen jäsenenä sanoudun irti päätöksestä, jota edellä esitetyin perustein pidän kuntalain vastaisena.”

Kaupunginvaltuusto 8.4.2019 § 7

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään hyväksyä liitteen mukainen Vantaan elinvoima- ja vetovoimaohjelma 2019–2021.

Päätös:

Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle kaupunginvaltuuston seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginvaltuusto 20.5.2019 § 8

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään hyväksyä liitteen mukainen Vantaan elinvoima- ja vetovoimaohjelma 2019–2021.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana tehtiin muutosesityksiä seuraavasti:

Valtuutettu Antero Eerola esitti Vantaan elinvoima- ja vetovoimaohjelman 2019–2021 toimenpiteen 6. muuttamista kuulumaan seuraavasti:

”Kaupungin palveluiden saatavuutta kehitetään keskeisillä Vantaalla puhutuilla kielillä. Eri kielisten palveluiden kysynnästä tehdään selvitys.”

Valtuutettu Kati Tyystjärvi kannatti Eerolan esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat kaupunginhallituksen esitystä, äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat valtuutettu Antero Eerolan esitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 55 jaa-ääntä ja 9 ei-ääntä, joten puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hylätyksi.

Valtuutettu Antero Eerola esitti Vantaan elinvoima- ja vetovoimaohjelman 2019–2021 toimenpiteen 7C. muuttamista kuulumaan seuraavasti:

”Vieraskielistä kurssitarjontaa lisätään merkittävästi 2. asteella.”

Valtuutettu Kati Tyystjärvi kannatti Eerolan esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat kaupunginhallituksen esitystä, äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat valtuutettu Antero Eerolan esitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 57 jaa-ääntä ja 7 ei-ääntä, joten puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hylätyksi.

Valtuutettu Antero Eerola esitti Vantaan elinvoima- ja vetovoimaohjelman 2019–2021 Rohkeasti kansainvälinen lentokenttäkaupunki -osion loppuun lisättäväksi lauseen:

”Vantaa kehittää nykyistä ystävyyskaupunkien verkostoa ja ystävyyskaupunkiyhteistyön sisältöä vastaamaan paremmin elinvoima- ja vetovoimaohjelman tavoitteita.

Valtuutettu Kati Tyystjärvi kannatti Eerolan esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat kaupunginhallituksen esitystä, äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat valtuutettu Antero Eerolan esitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 37 jaa-ääntä ja 27 ei-ääntä, joten puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hylätyksi.

Vihreiden valtuustoryhmä esitti Vantaan elinvoima- ja vetovoimaohjelman 2019–2021 sivun 11. toisen kappaleen muutettavaksi kuulumaan seuraavasti:

Rohkeat yrittäjät ovat usein keskeinen innovaatioiden lähde. Uusien ideoiden kokeilu ja ratkaisujen etsiminen on riskialtista. Kaupunki voi luoda puitteita onnistumiselle ja riskien vähentämiselle. Erilaiset yhteistyöverkostot ja -tilat uusien yrittäjien, oppilaitosten ja jo toimivien yritysten kesken voivat olla toimiva ratkaisu uuden kasvun ja hallitun riskinoton mahdollistamiseksi. Lisäksi Vantaan tulee huolehtia toimivasta ja riittävästi resursoidusta alkavien yritysten perustamisneuvonnasta. *Tämän lisäksi kaupunki tarjoaa myös rohkeasti kokeilu- ja pilotointialustoja uusille ratkaisuille, tuotteille & palveluille.*

Kokoomuksen ja perussuomalaisten valtuustoryhmät kannattivat esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat kaupunginhallituksen esitystä, äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat vihreiden valtuustoryhmän esitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 24 jaa-ääntä ja 40 ei-ääntä, joten puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hyväksytyksi.

Vihreiden valtuustoryhmä esitti Vantaan elinvoima- ja vetovoimaohjelman 2019–2021 sivun 11. viidennen kappaleen muutettavaksi kuulumaan seuraavasti:

Näiden toimialakohtaisten klustereiden lisäksi kaupungissa toimii erilaisia alueellisia yritysyritysryhmiä, joista keskeisimpiä ovat Aviapolis, Tikkurila, Vantaankoski-Vehkala sekä Petikko-Varisto. Klustereilla ja yritysyritysryhmillä kaupunki pyrkii myös vastaamaan ilmastomuutoksen ja hiilineutraalisuustavoitteiden haasteisiin toteuttamalla yhdessä yritysten ja oppilaitosten kanssa resurssiviisauden tiekarttaan kirjattuja toimenpiteitä sekä niitä edistäviä tekoja. *Vantaa myös lisää uusien puhtaiden ratkaisujen / teknologioiden käyttöönottoja kestävien ja innovaativisten julkisten hankintojen kautta.*

Kokoomuksen ja perussuomalaisten valtuustoryhmät kannattivat esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat kaupunginhallituksen esitystä, äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat vihreiden valtuustoryhmän esitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 18 jaa-ääntä ja 46 ei-ääntä, joten puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hyväksytyksi.

Valtuutettu Sirkka-Liisa Kähärä esitti valtuustoryhmien yhteisen täydennyksen päätökseen seuraavasti:
"b) kaupunginhallitukselle tuodaan tarkennettu selvitys hankkeiden aikataulutilanteesta, vastuuhenkilöistä ja päätösesitys kohdentamattoman määrärahan käytöstä."

Puheenjohtaja totesi täydennyksen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Päätös:

Päätettiin

- a) hyväksyä liitteen mukainen Vantaan elinvoima- ja vetovoimaohjelma 2019–2021, ja
- b) kaupunginhallitukselle tuodaan tarkennettu selvitys hankkeiden aikataulutilanteesta, vastuuhenkilöistä ja päätösesitys kohdentamattoman määrärahan käytöstä."

Liitteet:

- Vantaan elinvoima- ja vetovoimaohjelma 2019–2021, kv 20.5.2019 § 8
- Äänestyspöytäkirja, kaupunginvaltuusto 20.5.2019 § 8

Muutoksenhakuohje: 1. Valitusosoitus